

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 2 października 2009 r.

**Pani
Anna Frankowska
Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
W Nowej Rudzie**

LWR-410-23-03/2009
P/09/092

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie, zwany dalej „MOPS” lub „Ośrodkiem”, w zakresie kierowania osób do domów pomocy społecznej oraz finansowania ich pobytu przez organy samorządu terytorialnego w latach 2007 – 2009 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 15 września 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Kierownik niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, działalność MOPS w zakresie kierowania osób do domów pomocy społecznej (DPS) i finansowania ich pobytu przez Gminę Miejską Nowa Ruda, jak również udzielania pomocy w formie usług opiekuńczych.

Przyjętą ocenę ogólną uzasadniają oceny cząstkowe i uwagi zaprezentowane poniżej.

1. W okresie objętym kontrolą skontrolowana jednostka działała w granicach administracyjnych Gminy Miejskiej Nowa Ruda, zwanej dalej „Gminą”. MOPS zatrudniał 12 pracowników socjalnych (obsługujących 12 wydzielonych rejonów opiekuńczych), którzy posiadali kwalifikacje spełniające wymogi określone w art. 116 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy spo-

---

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

łącznej². Jakkolwiek liczba mieszkańców Gminy przypadająca na 1 pracownika socjalnego uległa obniżeniu z 2.108 osób w 2007 r. do 2.059 w I kw. 2009 r., to jednak nieznacznie przekraczała limit określony w art. 110 ust.11 przywołanej ustawy o pomocy społecznej (2.000 osób). Powyższa sytuacja - zdaniem NIK – nie wpływała negatywnie na jakość i zakres realizowanych świadczeń. W złożonych na powyższą okoliczność wyjaśnieniach, Pani Kierownik wskazała, iż nie zatrudniono dodatkowego pracownika socjalnego, z uwagi na utrzymującą się tendencję spadkową liczby mieszkańców Gminy.

W ocenie NIK, obsada kadrowa, uregulowania wewnętrzne i organizacja komórek organizacyjnych Ośrodka, zapewniały właściwe wywiązywanie się MOPS z realizacji świadczeń pomocy społecznej będących przedmiotem kontroli. Ośrodek posiadał rozeznanie skali potrzeb w badanym zakresie, a także nie stwarzał barier w dostępie do tych świadczeń.

2. W kolejnych latach 2007 i 2008 r. oraz w I kw. 2009 r. w DPS przebywało odpowiednio: 13, 18 i 17 mieszkańców Gminy, a z tytułu partycypacji w kosztach ich pobytu Gmina poniosła wydatki w łącznej kwocie 385,3 tys. zł (5,1% wydatków na opiekę społeczną -dział 852). W badanym okresie wpłynęło 20 wniosków od 19 osób³ o skierowanie do DPS, uzupełnionych dokumentacją wykazaną w § 8 ust.2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej⁴, na podstawie których MOPS wydał 19 decyzji kierujących oraz 1 decyzję odmowną (dotyczyło osoby nie kwalifikującej się do pobytu w DPS).

Sprawy dotyczące kierowania osób do DPS załatwiano z zachowaniem terminu wyznaczonego w art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (kpa)⁵, a wydane decyzje administracyjne w tym przedmiocie spełniały wymogi art. 107 § 1 kpa. Skierowania uzyskały osoby wymagające całodobowej opieki, co zostało udokumentowane w wywiadach środowiskowych, przeprowadzonych zgodnie z dyspozycją §8 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej. Sposób ustalania odpłatności za pobyt w DPS nie budził zastrzeżeń. Na podstawie próby kontrolnej 26 decyzji ustalających odpłatność (45,6% decyzji wydanych w tym zakresie⁶),

---

² Dz.U. z 2008 r. nr 115, poz.728 ze zm.

³ 1 osoba złożyła kolejno 2 wnioski o pobyt czasowy - umieszczona w DPS w okresie od 3 października 2008 r. do 30 czerwca 2009 r. w celu rehabilitacji i usprawnienia po wypadku;

⁴ Dz.U. nr 217, poz.1837

⁵ Dz.U. z 2000 r. nr 98, poz.1071 ze zm.

⁶ w latach 2007-I kw. 2009 MOPS wydał łącznie 57 decyzji ustalających odpłatność za pobyt w DPS, z tego: 14 dotyczyło odpłatności osób umieszczonych w latach 2007-I kw.2009 (tzw.,„pierwsze decyzje”), natomiast 43 były rezultatem wprowadzonych zmian w odpłatności w związku ze zmianą średniego miesięcznego kosztu

ustalono, że odpłatności osób przebywających w DPS, ich rodzin oraz Gminy, zostały określone zgodnie z zasadami wykazanymi w art. 62 ust.2 ustawy o pomocy społecznej, w odniesieniu do aktualnych miesięcznych kosztów utrzymania w DPS wyznaczanych przez Starostę Kłodzkiego. Nie wystąpiły przypadki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat osób umieszczonych w DPS.

NIK zwraca uwagę, że wnioski o skierowanie do DPS nie były ujmowane w MOPS w jednym rejestrze. Ewidencję w tym zakresie prowadzono w „Rejestrze pism przychodzących” (wnioski wpływające do sekretariatu Ośrodka) oraz w „Zeszytach pracy terenowej pracownika socjalnego” (wnioski składane do pracowników socjalnych). Powyższy sposób ewidencji był wprawdzie zgodny z obowiązującą „Instrukcją kancelaryjną MOPS”⁷ i w badanym okresie pozostawał bez wpływu na prawidłowość kierowania do DPS, to jednak, w ocenie NIK, przy większej liczbie wniosków, mógł utrudniać sprawne załatwianie tych spraw.

3. W kontrolowanym okresie Ośrodek obejmował usługami opiekuńczymi, kolejno 80 osób w 2007 r., 99 w 2008 r. i 77 w I kw. 2009 r., wydając na ten cel z budżetu Gminy łącznie 328,0 tys. zł (4,3% wydatków na opiekę społeczną - dział 852). NIK ocenia pozytywnie przyznawanie oraz ustalanie odpłatności za tę formę pomocy. Badania kontrolne na próbie 25 decyzji dotyczących usług opiekuńczych (9,9% decyzji wydanych w tym zakresie⁸), wykazały, że świadczenia zostały przyznane osobom uprawnionym, a odpłatność za usługi ustalono w oparciu o obowiązującą uchwałę Rady Miejskiej w sprawie określenia warunków przyznawania i odpłatności za ten rodzaj świadczenia⁹ oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej¹⁰. Badane decyzje wydane zostały z zachowaniem terminu określonego w art.35 §3 kpa oraz spełniały wymogi art.107 §1 tej ustawy.

Usługi opiekuńcze dla podopiecznych MOPS (w miejscu ich zamieszkania) świadczyła firma GWARANT-Tomczyk Spółka Jawna z Głogowa, wyłoniona w postępowaniu przetargowym, przeprowadzonym zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo

---

utrzymania mieszkańca w DPS (28 decyzji) oraz w związku ze zmianą dochodu osoby przebywającej w DPS (15 decyzji);

⁷ Instrukcja kancelaryjna wprowadzona zarządzeniem nr 6/2005 Kierownika MOPS z dnia 12 kwietnia 2005 r.;

⁸ w latach 2007-I kw. 2009 MOPS wydał łącznie 271 decyzji dot. usług opiekuńczych, z tego: 88 – stanowiły pierwsze decyzje przyznające i ustalające odpłatność za usługi opiekuńcze; 145 - decyzje zmieniające odpłatność w związku ze zmianą ceny 1 roboczogodziny usług; 19 - decyzje zmieniające odpłatność za usługi w związku ze zmianą dochodu usługobiorcy; 19 - decyzje zmieniające liczbę godzin świadczonych usług opiekuńczych;

⁹ uchwała nr 219/XXVI/04 Rady Miejskiej Nowej Rudy z dnia 24 listopada 2004 r.

¹⁰ Dz.U. nr 135, poz.950

zamówień publicznych¹¹. W zawartej w dniu 9 sierpnia 2006 r. umowie Ośrodek zastrzegł sobie prawo do kontroli jakości i ilości zrealizowanych usług, lecz nie korzystał (w udokumentowanej formie) z tego uprawnienia. W badanym okresie do MOPS nie wpływały skargi oraz negatywne uwagi ze strony podopiecznych na podmiot wykonujący usługi.

4. Kontrola wykazała, iż w badanym okresie Pani Kierownik nie przedstawiała Radzie Miejskiej potrzeb w zakresie pomocy społecznej, do czego była Pani zobligowana art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. Należy zaznaczyć, iż bilans potrzeb na realizację tych zadań, w szczególności określonej w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych¹², MOPS przedkładał Burmistrzowi Nowej Rudy w trakcie opracowywania założeń do projektu budżetu Gminy na lata 2007-2009.

5. Uchwałą z dnia 25 lutego 2009 r. Rada Miejska Nowej Rudzie przyjęła „Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Miasta Nowa Ruda”, opracowaną przez MOPS zgodnie z dyspozycją art.17 ust.1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. W dniu 3 marca 2009 r. uchwała ta została przesłana do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. Do dnia 11 września 2009 r. powyższy dokument nie wszedł w życie, z uwagi na brak jego publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.¹³

Przedstawiając Pani Kierownik powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Rozważenie prowadzenia w jednym rejestrze ewidencji wniosków o skierowanie do domów pomocy społecznej.
2. Dokumentowanie przeprowadzonych kontroli jakości i ilości świadczonych usług opiekuńczych przez firmę zewnętrzną, celem nie dopuszczenia do nienależnych wypłat za usługi nie wykonane lub wykonane niezgodnie z warunkami opisanymi w umowie.
3. Przedkładanie Radzie Miejskiej potrzeb w zakresie pomocy społecznej, zgodnie z wymogami art. 110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Kierownik w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania niniej-

---

¹¹ Dz.U. z 2007 r. nr 223, poz.1655 ze zm.

¹² Dz. U. z 2006 r. Nr 116, poz. 783

¹³ w dniu 9 września 2009 r. Przewodniczący Rady Miejskiej Nowej Rudy wystąpił pisemnie do Wydziału Nadzoru i Kontroli DUW o podanie przyczyn nie opublikowania przedmiotowej uchwały;

szego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Kierownik prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora NIK Delegatury we Wrocławiu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.